

SECTION 10. FIRE AND CIVIL SAFETY

Скиба Вікторія Віталіївна

здобувач молодшого спеціаліста юридичного відділення
Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола, Україна

Науковий керівник: Самойлова Ілона Анатоліївна
викладач цивільного та сімейного права

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола, Україна

ПОЗОВНА ДАВНІСТЬ

Згідно ст. 256 Цивільного кодексу України (надалі ЦКУ), позовна давність – це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу. Строки позовної давності є у двох видах: загальні та спеціальні. Як нам всім відомо, що загальна позовна давність встановлюється тривалістю у три роки (ст. 257 ЦКУ).

Спеціальна позовна давність може встановлюватися для окремих видів вимог: скорочена або більш тривала порівняно із загальною позовною давністю.

Позовна давність в 1 рік застосовується до вимог таких, як: (ч.2 ст. 258 ЦКУ)

1. про стягнення неустойки (штрафу, пені)
2. про спростування недостовірної інформації, поміщеної у ЗМІ
3. у зв'язку з недоліками проданого товару (ст. 681 ЦКУ)
4. про розірвання договору дарування (ст. 728 ЦКУ) тощо.

Якщо говорити про позовну давність тривалістю у 4 роки, то вона застосовується за вимогами про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.

Також, слід зауважити про зміну позовної давності, вона може бути змінена (збільшена) за домовленістю сторін. Слід зауважити, що коли ми хочемо збільшити строки позовної давності, ми повинні укласти договір у письмовій формі. Ще потрібно звернути увагу на те, що позовна давність, яка встановлена законом, не може бути скорочена за домовленістю сторін, тобто не менше трьох років.

Як зазначено в ч.1 ст. 261 ЦКУ, перебіг позовної давності починається від дня, коли особа довідалася або могла довідатися про порушення свого права або про особу, яка його порушила. На мою думку, це спорне питання, якщо особу пограбували (наприклад, її житло), вона написала заяву у поліцію, але поліція не змогла розшукати грабіжника і особа через 4 роки побачила десь свою річ (на барахолці тощо), вона не зможе звернутися до суду з позовом, бо строки позовної давності вже закінчилися, нагадаю, що строки становлять 3 роки. Тому, я вважаю, що це трішки спірне питання.

Якщо говорити про зупинення, переривання, перебіг позовної давності у разі залишення позову без розгляду, то можна сказати, що позовна давність зупиняється у разі відстрочення виконання зобов'язання на підставах, які встановлені законом, якщо позивач або відповідач перебуває у складі ЗСУ (Збройних Сил України) або в інших створених відповідно до закону військових формуваннях, що переведені на воєнний стан. За змістом статті 264 ЦК України переривання позовної давності передбачає наявність двох строків - до переривання та після нього. Новий строк починає перебіг безпосередньо з того моменту, коли перервався первісний. Підстави переривання позовної давності є вичерпними і розширеному тлумаченню не підлягають.

Згідно ст. 265 ЦКУ залишення позову без розгляду не зупиняє перебігу позовної давності.

Ще слід зазначити наслідки спливу позовної давності, беремо до уваги ст. 267 ЦКУ особа, яка виконала зобов'язання після спливу позовної давності, не має права вимагати повернення виконаного, навіть якщо вона у момент виконання не знала про сплив позовної давності; якщо суд визнає поважним причини пропущення позовної давності, порушене право підлягає захисту; сплив позовної давності, про застосування якої заявлено стороною у спорі, може бути підставою для відмовлення у позові.

Висновок: Позовна давність – це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу. Тривалість позовної давності становить 3 роки, згідно закону, строки можуть бути більші ніж 3 роки, але слід звернути увагу, що не менше ніж 3 роки, тобто строки не можуть тривати рік, два. Обчислювати позовну давність за загальними правилами, ми можемо керуючись ст. 253 – 255 ЦКУ.

Позовна давність цікава тема для обговорення, адже ми маємо знати, як захищати свої цивільні права та інтереси, ми маємо знати, яка тривалість цієї позовної давності, щоб ми могли звернутися до суду з позовом про захист прав, також, ми маємо знати, що наші права регулюються цивільним кодексом України.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України *Відомості Верховної Ради України (ВВРУ)*, 2003, №№ 40-44, ст. 356 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Закон і Бізнес. Позовна давність https://zib.com.ua/ua/print/43158-pozovna_davnist.html
3. Позовна давність <https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php>
4. Види позовної давності <https://politovsita.ba.org.ua/novyny/vydy-pozovnoyi-davnosti/>